

УДК 007:304:659.3

УКРАЇНСЬКЕ РЕЛІГІЙНЕ ЖИТТЯ У ПАРАДИГМІ ПЕРЕДВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ - 2012: НОВОМЕДІЙНИЙ АСПЕКТ

Юліана Лавриш

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна, e-mail:
yulianaloverysh@gmail.com*

Через інтернет-контент нових медій здійснено спробу проаналізувати участь представників сучасних українських конфесій у передвиборчому процесі, їхній вплив на основні тогочасні суспільні запити

Ключові слова: Церква, духовенство, нові медії, вибори

З позиції громадських організацій українська передвиборча кампанія зразка 2012 року містить у собі чимало порушень: зловживання адміністративним ресурсом, підкуп виборців та інші відхилення від виборчого законодавства ([Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://map.oporaua.org/>). Проте подібні казуси трапляються практично на кожних перегонах, тому такими підходами практично нікого не вдасться здивувати. У нашому матеріалі ми вирішили сконцентрувати увагу на найбільш поширеній тенденції цьогорічних парламентських виборів – агітації через Церкву. Предмет нашого мікродослідження – проникнення передвиборчої агітації у внутрішнє життя Церков, а також рецепція цих подій через виступи представників очільників; натомість об'єкт – інтернет-заглиблення у визначену проблему через поширення дискусійних та опінієтворчих матеріалів.

За свідченнями українських науковців навіть через певні кризи і колізії у суспільстві довіра до Церкви не зменшується, а навпаки збільшується ([Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page140-2170.html>). Натомість все більше українців розчаровуються у політикумі. У інтерв'ю для «Голосу Америки» директор Релігійно-інформаційної служби України, Тарас Антошевський, зазначив, що «політики все більше втручаються у релігійне життя, намагаючись використати його у своїх цілях» ([Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://ukrainian.voanews.com/media/video/1527783.html>). Минулого тижня на сайті ресурсу «Українські новини» оприлюднили позицію координатора виборчих процесів громадянської організації «Опора», Ольги Айвазовської, яка зазначає, що «агітація на виборах через Церкву – тренд цьогорічних перегонів» ([Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://un.ua/ukr/article/416094.html>).

Варто зазначити, що порушена проблема зачепила майже всі конфесійні спільноти України. Дослідниця Марина Довженко у вересневому моніторингу світських ЗМІ для РІСУ у частині «Церква і вибори» зазначила приклади не лише агітації за майбутніх депутатів «із проповідальниці», але і використання «власного службового становища», на зразок отця Григорія Большакова (УПЦ КП) – балотується на одному із виборчих округів міста Києва, - який рекламував себе на стінах храму, у якому служить ([Електронний ресурс]// Режим доступу: http://risu.org.ua/ua/index/expert_thought/analytic/49980/). Предстоятель УПЦ Митрополит Київський і всієї України, Блаженніший Володимир наголосив у своєму офіційному Розпорядженні, що вважає неприйнятною передвиборну агітацію серед духовенства. Проте на сайті «Лівий берег» зазначено інформацію про те, що Одеський митрополит Агафангел благословив місцевого кандидата у депутати Руслана Боделана ([Електронний ресурс]// Режим доступу: http://ukr.lb.ua/news/2012/09/16/170676_odesskiy_mitropolit_blagoslovil.html).

Проте протягом цього річної передвиборної агітації найбільшого «депутатського рейду» зазнала УГКЦ. У публікації від 3 вересня 2012 року на сайті «Вголос» розмістили інформацію про привезення мощей блаженних Омеляна Ковча та Петра Вергуна за сприяння кандидата у депутати Ігоря Васюника ([Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://vgoles.com.ua/zhyttya/news/7862.html>). А вже 4 вересня на тому-таки ресурсі «Лівий берег» з'явилася інформація про агітацію священників УГКЦ у Золочеві та Миколаєві на підтримку кандидата Тараса Батенка ([Електронний ресурс]//Режим доступу:http://ukr.lb.ua/news/2012/09/04/168917_nikolaeve_svyashchenniki_agitiru_yut.html). Окрім того, у часі кампанії мали змогу побачити білдборди, календарики прощі до Зарваниці, організованої кандидатом Ярославом Дубневичем.

Гадаємо, що відповіді на вказані прояви мають кілька аргументів. По-перше, жителі Західної України завжди висловлюють високий рівень довіри до Української Греко-Католицької Церкви. По-друге, ще одна «Ахіллесова п'ята» галичан - тяжіння до національної ідеї. Оскільки діяльність УГКЦ співзвучна із утвердженням українського, на цьому підґрунті кандидатам вигідно також пропагувати власні ідеї, серед яких стратегічно - «сильної і соборної України».

Звісно, що подібні випадки не могли реакцію бути проігноровані Предстоятелем Церкви. У ютубі розміщено інтерв'ю із Главою і Отцем УГКЦ Блаженнішим Святославом (Шевчуком) у рамках програми «Вечір з Миколою Княжицьким», а на сайті медіаресурсу УГКЦ опубліковано розмову із архієпископом-емеритом, Блаженнішим Любомиром (Гузаром). В інтерв'ю для ТВі Блаженніший Святослав засуджує кандидатів підкуп кандидатами виборців. Блаженніший виводить концепт «корупції душі», що презентує через такі вчинки духовне роздвоєння людей ([Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=ZpXjlnP9crs>).

Блаженніший Любомир (Гузар) висловлює думку про те, що така позиція майбутніх народних обранців – пережитки радянського минулого. Звісно Блаженніший не заперечує священникам дякувати певним кандидатам, які демонструють своє меценатство для Церкви, проте радить робити це після

виборів ([Електронний ресурс]// Режим доступу:
<http://ugcc.tv/ua/media/54764.html>).

Отож через дії деяких священнослужителів Церква справді стала вигідним майданчиком для поширення агітаційних гасел, а проповідальниця – «трибуною похвали» для кандидатів у народні обранці. Гадаємо, що головна причина – це не лише вигідне стратегічне і територіальне розташування Церкви чи ментальне сприйняття, як ми зазначали вище на прикладі УГКЦ. На нашу думку, проблема торкається не лише релігійної, але національної свідомості, у якій церковна інституція через знову-таки пережитки радянського минулого не займає чільного місця. Окрім того, подібне нелегальне взаємопроникнення політики у Церкву – наслідок правового незнання, адже Стаття 35 Конституції України наголошує на відокремленні Церкви і релігійних організацій від держави.

UKRAINIAN RELIGIOUS LIFE IN THE PARADIGM CAMPAIGN BEFORE ELECTIONS- 2012: NEW MEDIA ASPECT

Yuliana Lavrysh

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str. 49 79044, Lviv, Ukraine
e-mail: yulianalavrysh@gmail.com*

Through Internet content new media attempted to analyze the participation of contemporary Ukrainian confessions in the election process, their impact on basic social needs that time

Key words: the Church, clergy, new media, elections

УКРАИНСКАЯ РЕЛИГИОЗНАЯ ЖИЗНЬ В ПАРАДИГМЕ ПЕРЕДВЫБОРНОЙ КАМПАНИИ – 2012: НОВОМЕДИЙНЫЙ АСПЕКТ

Юлиана Лаврыш

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львов, Украина
e-mail: yulianalavrysh@gmail.com*

Через интернет-контент новых медиа предпринята попытка проанализировать участие представителей современных украинских конфессий в предвыборном процессе, их влияние на основные тогдашние общественные запросы.

Ключевые слова: Церковь, духовенство, новые медиа, выборы

*Стаття надійшла до редколегії 23.12.12
Прийнята до друку 10.01.13*